

Csak hinnünk kell benne*

„Életem közel negyvenöt évét kisebbségiként éltem le, úgy, hogy szülőföldemen nemcsak én vagyok őshonos, hanem az őseim és az őseim ősei is, történelmileg bizonyítottan legalább ezer évre visszamenőleg. Ez a kisebbségi lét az, ami tudatomat meghatározza, a lét, ami kettős szorításban vergődik immár több mint nyolcvan éve. Őseim és velük együtt, illetve általuk én, valamint általam gyermekeim az első világháború lezáró békeszerződések következtében kényszerültünk olyan helyzetbe, ami példa nélkülinek mondható a történelemben. [...]

A második világháborút lezáró békeszerződések, minimális változtatásokkal ugyan, de gyakorlatilag visszaállították, illetve megerősítették a trianoni határokat. Ezekkel a döntésekkel és határmegvonásokkal egy ezeréves államisággal rendelkező európai nemzet fönntmaradása került veszélybe...” – írtam 2007-ben.

Azóta eltelt tizenöt év, és a helyzet, mondhatnánk: változatlan. Illetve mégsem! Azóta már tudom, én igazából soha nem voltam kisebbségben! A hely, Horgos, ahol élek, mindig is magyar többségű volt, és Észak-Bácska, de talán az egész Bácska is. Ezt igyekeztek előlem és nemzettársaim elől eltitkolni, elhazudni. Mindent megtettek annak érdekében, és nemcsak az egykor volt délszláv jugoszlávok, hanem a magyar jugoszlávok is, hogy a kisebbségi tudatot és büntudatot mindannyiunkban kialakítsák, majd azt fejlesszék egész életünk során.

Az utódállamok ellenszenvé a hozzájuk juttatott magyarsággal szemben mindenütt erős volt, évszázados vélt és valós sérelmeken akartak azonnal bosszút állni. A Jugoszláv Királysághoz csatolt délvidéki magyaroktól megvonták az anyanyelvű iskolákat, az addig virágzó gazdasággal rendelkező területeket nyomorba taszították. Köztudott, hogy a Délvidék és annak központja, Szabadka a XIX. és a XX. század fordulóján gazdaságilag, az infrastruktúráját tekintve azonos fejlettségi szinten volt az akkori Amerikai Egyesült Államokkal.

Európa, a XX. század Európája engedte meg, hogy Magyarországot és a magyarságot föloszszak, szétszabdalták. A költő Illyés Gyula metaforája Magyarországot kenyérszelethez hasonlítja. Ezt a Kenyérszelet-Magyarországot, mint a búzakenyérszeletet a héja, úgy veszi körül a határokon túlra szakított magyarság. Körülöleli, átöleli.

Matematikusok pontosan kiszámíthatnák, hány millió magyarral lenne több, ha a nemzet nem szétszabdaltan, egymástól országhatárokkal elválasztva élhetett volna a múlt században, s nem a letargia, az üldöztetés, a kiszolgáltatottság réme üldözte volna és üldözné mind a mai napig a magyarságot, nem csak határokon túl!

Ma már köztudott tény, a nagyhatalmak mellett Trianonhoz kellett a hazai árulók, azok, akik mindent megtettek annak érdekében, hogy a haza odavesszen. Kellettek a Károlyi Mihályok, a Kun Bélák, a Lukács Györgyök meg azok a névtelen senkik, akiknek fontosabb volt az önön léhaságuk és nihilizmusuk, amivel – mint egy országnyi kártyapartiban – egy nemzetet játszottak el egy túlon túl hosszú nyúl dorbézolásban. Ami Trianon után következett, az csak folytatása a Párizs melletti döntésnek. Ebben a folytatásban, ebben a történelmi láncolatban kell szemlélnünk mindazt, ami napjaink velejárója – a két irányba ható elementáris törekvéseket.

Az egyik irány az, amely arra törekszik, hogy végigvigye a nemzetet a Trianonban megkezdett úton, és végül eljusson a herderi nemzethalálhoz, a másik ezzel ellentétes: mindent megtesz azért, hogy a pusztulás útjáról az élet útjára vezesse a nemzetet!

A nemzethalálhoz vezető út egyik újabb kori fontos állomása volt a 2004. december 5-ei népszavazás a kettős állampolgárságról. Az akkori (és a mai) háttérhatalom minden követ megmozgatott annak érdekében, hogy a magyarországi magyar tagadja meg a határokon kívülre rekedt nemzettársait, s habár – mint ahogyan ezt is jól

tudjuk – a kettős állampolgárság mellett szavazók száma nagyobb volt, mint az ellene voksolóké, a népszavazás mégis sikertelennek tekinthető, azaz nagyon is sikeres volt azok szemszögéből nézve, akiknek a vizsályszítás és a reményvesztés volt a céljuk. Mert ismételen vizsálkodás támadt magyar és magyar között, s a kitzasztottak közül vajmi kevesen látták csak át a szocialista-liberális államvezetés bűnös mesterkedéseit – a túlnyomó többség mindenből csak azt látta, azt érezte: újfent nem kellünk a „magyaroknak”!

És mindennek ellenére és következményeképp éppen 2004. december 5-ének éjszakáján megszületett egy gondolat, egy akarat, a vágy, hogy valamit tenni kellene, mert azért az mégsem lehet, hogy bennünket mindig csak leköpjenek, hogy mindig belénk rúghassanak a senkik! Ez a gondolat Gál Péter fejében született meg, vagy talán inkább: a lelkében! Ennek a gondolatnak a megtestesülése a feltámadási menet, a Kárpát-hazát körüljáró búcsújáró menet, amely – mintegy szívet rajzolva a haza fölé és köré – a pünkösdi csíksomlyói búcsúban teljesedik ki! Ellen-Trianon a menet, mert reményt ébreszt és föltámadást sejtet! Mindannak ellenére született meg, és vált valósággá, ami romlásunkra, süllyedésünkre van! Ellenszegül annak a Molnár V. József által ordas eszmének nevezett (világ)hatalomnak, amely nemcsak bennünket, hanem minden emberi lényt fenyeget. Ellenszegül, mert fölmutatta, a pénz és a hatalom világa lehet bármennyire is erős, a szeretet azonban még azt is képes legyőzni! S hogy ismét Molnár V. Józsefet idézzem: „Csak hinnünk kell benne, csak hinnünk kell!”

Az elcsatolt területek magyarjai közül, egészen az ukrainai háborúig, talán a délvidéki magyarok voltak a legkiszolgáltatottabbak. Az egykori Jugoszlávia, a jelenlegi Szerbia területén élő magyarságot közvetlenül a trianoni döntés után súlyos megpróbáltatások érték: iskoláit bezárták, a magyar gyerekeket arra kényszerítették, hogy szerb nyelven tanuljanak, az akkori értelmiségi réteget, a tanítókat, papokat, az írástudókat meggyilkolták, elüldözték. A második világháború után az időközben valamelyest konszolidálódott délvidéki magyarsággal ugyanezt még egyszer megtették Tito partizánjai, azzal, hogy ők negyvenezer ártatlan magyart még ki is végeztek közvetlenül a háború befejezésekor. A titoista szoci-

alizmus áldemokráciájában a magyarság asszimilációja elérte csúcspontját. Ha valaki érvényesülni akart, akkor annak mindenben igazodnia kellett a délszláv állam elvárásaihoz, akár úgy is, hogy anyanyelvét, kultúráját föladva önként csatlakozott a magyarságtól idegen világhoz.

A legutóbbi balkáni háborúk legnagyobb vesztesei, ha az emberáldozatoktól eltekintünk, az egykori Jugoszlávia magyarjai. Magyarlakta területeken harci cselekmények csupán Horvátországban folytak, ahonnan a baranyai magyarok a közeli Magyarországra menekültek, így nem veszték oda tömegesen magyarok a kilencvenes évek háborúiban, viszont ha a délvidéki magyarság számarányához viszonyítjuk a háború magyar áldozatainak számát, akkor az is jelentősnek tekinthető. A magyarok ekkor is ártatlan áldozatok voltak: a harcokba erőszakkal elhurcolt tartalékosok és kiskatonák voltak azok, akiktől a délszláv eszmék gyilkos hirdetői elvették az életüket. A hátszág, a civil lakosság nyugati szemmel nézve és nyugati ésszel fölfoghatatlan körülmények között élte végig a XX. század utolsó évtizedét: az infláció akkora volt, hogy a lakosság pénze óráról órára vesztett értékéből. Az emberek havi jövedelme tíz márkát, tehát öt eurót ért. Mindennaposak voltak az áramkorlátozások, ami odáig fokozódott, hogy naponta mindössze néhány órára volt villanyáram. Napokat kellett várni tíz liter üzemanyagért az üzemanyagotöltő állomások előtt, s aki hajnalban nem állt idejében sorba a pékség előtt, az bizony kenyér nélkül maradt. Az egészségügyi ellátás, a kórházi szolgáltatások szinte a nullával voltak egyenlők: a betegeknek, illetve hozzátartozóiknak kellett beszerezniük a kötszertől és a gumikesztyűtől kezdve a méregdrága életmentő orvossáigig mindent, mi több: a kórházi kezelésre szorult beteg élelmezését is a hozzátartozóknak kellett biztosítaniuk. A jugoszláviai magyarság mindezt hatványozottabban szenvedte el, hiszen tartalékai kisebbek voltak, mint a szláv többségé, és a külföldi segélyszervezetek humanitárius segélycsomagjai is a szerbiai nagyvárosokba jutottak el. Még a magyarországi élelmeszersegélyt szállító teherautókat is a magyarlakta területeken keresztül szerb városokba irányították...

A délvidéki magyarság a délszláv háborúk kezdetétől fogva mindig a háború ellen foglalt állást. Az első háborúellenes megmozdulások

is a magyarlakta településekhez fűződnek: Zenta, Oromhegyes, Kispiac, Magyarkanizsa – több mint nyolcvan százalékban magyarok lakta városok, falvak. Szerbia 1999-es NATO-bombázását a mindvégig ártatlan, a koszovói háborút és népirtást elítélő magyarság is megszenvedte: rakétabecsapódások érték Szabadkát, Palicsot, Horgost.

Az elmúlt két évtized sem hozott sok jót a délvidéki magyarságnak. Számaránya rohamosan csökken a folyamatos magyarországi támogatások ellenére is. Nemcsak a fiatalok, de a középkorúak is tömegesen hagyják el a szülőföldjüket a jobb és könnyebb megélhetés reményében. Hogy aztán ez a remény valóra válik-e, azt csak ők tudják. Egyáltalán nem biztos, hogy életcél, perspektíva kellene hogy legyen a németországi, ausztriai, angliai takarítás, szemétszedés, robotolás, az ottani idősök ápolása, miközben nincs, aki ajtót nyisson az itthon maradt öregekre... Ami viszont némi bizakodásra ad okot: az elmenők nem távoznak végérvényesen, legalábbis ebben reménykedhetünk, hiszen évente többször hazajönnek, házasságot itthon kötnek, gyermekeiket itthon kereszteltetik...

Egyetemista koromban volt szerencsém hónapokat tölteni a Német Demokratikus Köztársaságban, s volt szerencsém a kettéosztott Berlint látni. Ott jártam a falnál, a fal mindkét oldalán, illetve a keleti oldalon ott, ahova még ember a lábát betehette. Láttam a géppisztolyos katonákat, az elaknásított zónát, a szögesdrótot. Láttam a vasfüggönyt, az igazit. Láttam világok találkozását: a civilizációtól szinte teljesen megfosztott, elszennyezett, bűzös levegőjű Keletet és a pompázó, fényárban úszó Nyugatot. Találkoztam idegbeteg, húszéves korokra megkeseredett, alkoholista NDK-s lányokkal és illatos, mindig elegáns NSZK-s nőkkel.

A két Németország azóta ismét egy, összetartozik az, aminek össze kell tartoznia. A magyarság szétszakított volt akkor, és szétszakított még most is. Az „egységesülő Európában” még inkább azzá vált, hiszen sem Ukrajnának, sem Szerbiának, mondjanak bármit is most a megmondóemberek, belátható időn belül nincs esélye az uniós tagságra – ami, lehet, nem is akkora baj, de ez már egy másik történet.

Lakóhelyem alig három kilométerre van a magyar államhatártól. Magyarország és szülőföldem között már fölépült a vasfüggöny. Az az igazi, amely annak idején többek között a két Németországot is elválasztotta egymástól. Most ez a vasfüggöny menti, mentheti meg Magyarországot a legújabb inváziótól. Hazudik mindenki, aki azt mondja, határkerítésre nincs szükség! Ma már mindennapossá váltak a fegyveres összetűzések a kerítés szerbiai oldalán. Amit annak idején, 2015-ben elmondtunk, ezek az emberek, akik Magyarország déli határánál gyülekeznek, nem menekültek, hanem migránsok, ostromló hadak, s most jött el az az óra, amikor már tűzfegyvert is ragadnak.

Ahogy a történelem során mindig is megtörtént, az utódállamok soha nem védték meg a hozzájuk csatolt területek magyarságát. Ugyanaz történik most is: a délvidéki magyarság teljesen kiszolgáltatott a migránsbűnözőknek. És kiszolgáltatottságunkban nemcsak a délszláv politikusok hagynak magunkra bennünket, hanem a mi, általunk megválasztott délvidéki magyar politikusaink is! Egyetlen reményünk és védvárunk: Magyarország.

Magyarországban és a magyar népben a huszadik század második felében kétszer is volt annyi bátorság, hogy szembeforduljon a zarnokság egyik megtestesítőjével, a Szovjet Birodalommal. Először 1956-ban, példát adva az egész kelet-európai szovjet láger népeinek, majd 1989-ben, amikor a magyar–osztrák határon lebontotta a vasfüggönyt, és megnyitotta a határt az NDK-ból tömegesen menekülő németek előtt. Ma már tudom, a „szabad és demokratikus” Európában sohasem lesz elég bátorság, hogy szembeforduljon önmagával, és belássa végzetes tévedését, amelyet a XX. században a magyarság ellen elkövetett, ezért jó, ha tudjuk: mi csak egymásra és önmagunkra számíthatunk, meg azokra a tőlünk földrajzilag távoli népekre, amelyek bennünket még most, évszázadok múltán is testvéreiknek tekintenek.

* *Zamárdiban 2022. augusztus 20-án, a Szent István-napi ünnepségen elhangzott beszéd.*